

Tjóðveldisflokkurinn og framtíðin

Politíska ónógðin millum ríkispartanna orsakað av bankakanningini verður misnýtt av tjóðveldisflokkinum til at sáa ódámigan tjóðskaparligan illvilja móti dønnum og ríkisfelagsskapinum annars

Tjóðveldisflokkurinn ger sær dælt av ótryggu víðurskiftinum millum Føroyar og Danmarkar í løtuni.

Eitt væl tilrættislegt herferð í fjølmjóllum er farin fram hesa síðstu tíðina, har sátt verður eitt mivist misálit til alt sum hevur við ríkisráttarlugu stóðu Føroya at gera, og vápnini fevna líka frá at venda aftur til fólkaatkvøðuna í 1946, til at skammrøsa íslendingum fyr hvussu væl stendur til har og hvussu væl teir hava megnað at stýrt í egnum landi, síðani teir tóku loysingina í 1944 (veruleikin er hann, at bert Grikkaland og Portugal hava lægri lönir í øllum Europa enn íslendingar), og so sjálvandi at vátka sær í bankakanningini, sum annars hevur verið við til at forða fyr einum normalum og konstruktivum politiskum arbeiði á Føroya Løgtingi, fyrst og fremst takkað verið eini sera óheppari hond frá danskari stjórnarsíðu, saman við einum lögmanni, sum heilt týðiliga ikki megnað uttanríkispolitiska leiklut sín, sum vit sjálvandi harmast um! Men líkasam heita ikki var nógmikið. Nei, nú steig Finnogi Isakson fram undir figgjargarvígðerðini, í eini roynd at vera seriøs, og fyr einaferð skyld at seta tøl á loysingina, og greiddi hann frá, hvussu væl tað lá fyr at kvetta á stókkinum nú, til rentan uppá góðar 400 mill., sum skal fáast uppá pláss í komandi ári, saman við afturgjaldingini av uttanlandsskuldini í milliardaklassanum, - í uppskoti er nevnt eitt tal uppá 300 mill. um árið í afturgjalding - hesin peningur kom, bara heim á Gjaldstovuna at venda, fyr síðani at vera sendur niður aftur til Danmarkar - ella sagt við øðrum orðum, góð 70% av blokkstuðulinum úr Danmark fór als ikki út í peningarensið okkara, so nú var møguleikin har fyr loysingini, um vit froyingar søgdu nei takk til blokkstuðulin, og danir so afturfyr guld okkara uttanlandsskuld - so skuldi, sambært Finnogi Isakssyni, verið møguligt í høvuðsheitum at gjørt upp landanna millum.

Uppgerð millum Føroyar og Danmark
 Og hann hevði líkasam hug at halda fyr, at so lægi tað

ljóðaði, so var tað kreppuni fyr at takka, at vit nú fingi eitt verunligt høvi til eina uppperð við Danmørkina. Ja, soleiðis kunnu víðurskifti vinnast saman, ein bankakanning, sum vit ikki kenna úrslitið av enn, ovurstóra uttanlandsskuld okkara og so hin grundleggjandi spurningurin, um froyingar í framtíðini skulu siga farvæl til alt sum eitur vælferð og trygd hjá tí einstaka borgaranum í hesum landi og velja óvissu loysingina í staðin? Vit nýtast ikki at gera okkum stórvegis høvuðsbrýggi fyr at sláa fast, at her verða leysir pástandir hjá Finnogi gjørdir til veruleikar, hóast dokumentasjonin er ógvuliga ivasom! Hetta við rentuni verður ikki galdandi longri enn sjálgjörda skuldin uttanlanda er ein veruleiki, sum vit sjálvandi mega siggja í eyguni, og tað er upp til okkara at avgera hvussu skjótt, og serliga hvussu nógv, vit vilja fara undir at gjalda aftur. Landsbankastjórin, Sigurd Poulsen, heldur, at vit skulu fara undir afturgjaldina sum skjótast, til rentan úti í heimi fer møguliga at hækka aftur, og tað kann bliva dýrt fyr okkara víðkomandi, men hesin álvarsami figgjargarvígðerðini, men sum ikki einaferð so var tað «stórmál», sum t.d. Tórsvøllur contra Svangaskarði, sum politikarar í staðin fyr nýttu tíð til víðgera! Aftaná at uttanlandaskuldin einaferð er afturgjaldin, tað fer flokkurinn, nevniliga grundleggjandi tingini, sum rakar hvørt einasta heim í landi okkara, so sum eitt vælvirandi almannaverk, sjúkrahúsin og skúlaverkið v.m. - hóast einki er givið fyr ævri allar við flokkinum?

Renna undan skuld

Eg frábiðji mær at teljast millum teir «mæt» tjóðskaparforvígðerðar, sum siggja tað sum teirra fremstu uppgávu at renna undan eini skuld uttanlanda, sum ongum øðrum er fyr at takka enn okkum sjálvum óvurmarglæti okkar af 80-undum. At spæla uppá eina almenna ónógð í løtuni millum ríkispartanna báðar,

og siga at danir hava allan feilinn, og harvið vinna ein lættkeyptan politiskan sigur á valinum, sum stendur fyr framman, er lítið sømuligt fyr tjóðveldisflokkinn, sum mátti havt okkurt frægari í skildi sínum enn at sáa eina misnógð í froyysku fólksálina, sum er vend móti øllum tí, ið danskt er. At leita eftir syndabokkum fyr at sleppa undan egnum evnaloysi - felið ikki fyr teirri freistingini - tað hevur søgurnar gongd vist í ólukkumát, at tað er ein hin hættisligasta politiska leiðin at ganga - og tit eru tíverri væl á veg.

Blokkurinn krevur góðan rygg

Froyingar hava merkt snertin av hvussu okkara politikkarar hava havt hug at «svansað» við pengunum, sum koma heim úr Danmark yvir flokkinn. Froyisk politikkarar hava jú allan avgerðarrættin yvir hesum pengum, og tað krevur góðan rygg - men heldur ikki her hevur tjóðveldið nakrantíð víst á nakad ítøkiligt dømi, har vit kunnu vera henda ríkisstuðul fyrriuttan - tað sigur nakað um álvaran í uppleggi teirra - the show must go on! Okkara fólkaavald politikkarar hava brúkt partar av blokkinum til jättanar, sum ikki eru í samsvar við upprunaligu ætlanina við hesum donksu ríkisveitingum, sum t.d. til upphøggingarstuðul v.m., í staðin fyr at ganga eftir meginreglini í blokkstuðulsskipanini sum m.a. ganga út uppá at tryggja børnum okkara góðan skúla, at hava eitt sjúkrahúsværk, sum er á hædd við tað besta í grannalöndum okkara, og at vit fáa tær pensjónir, sum nú fólkið einaferð hevur roknað við at fáa á ellisárum ella av sjúkrahúsum, uttan at nakar smurtur landsstýrismaður finnur uppá at koma við nokrum heilt øðrum o.s.fr.

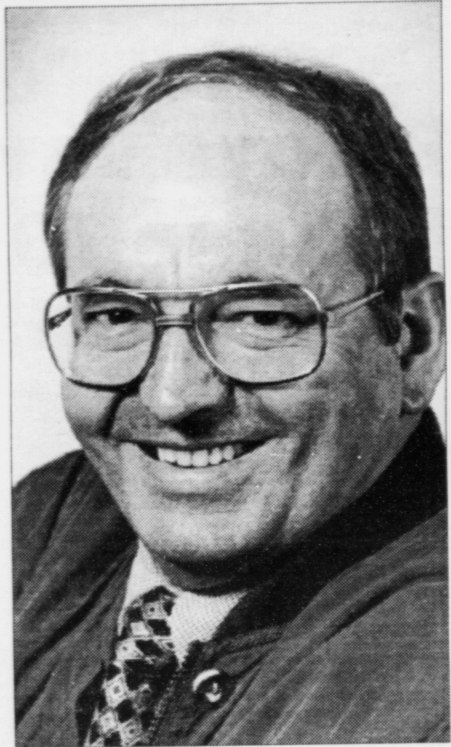
Try bein at standa á figgjargarliga

Einaferð tosaði ein figgjarmálaráðharri um tær 2 síðurnar á figgjargarligi - ein útreiðslusíða og ein innføkusíða - og fyr at bliva verði í hesum orðavalinum, so hevur landskassin í høvuðsheitum bert 3 bein at standa á á innføkusíðuni, og tær 1. skattur, 2. tollur

(MVG) og 3. ríkisstuðulin. Og vit kunnu als ikki vera hetta mest álítandi av teimum øllum, nevniliga «ríkisbeinið» fyrriuttan, væl at merkja um ætlanin er at hava nøkurlunda sama livifót í landi okkara, sum grannatjóðir okkara hava.

Loysing = hækkaðan skatt

Hinir møguleikarnir - og hvørgerin er mjúkur at strúka - eru: hækkið skattin og tollin við 923 mill. (uml. 44.000, kr. pr. skattaborgara omaná núverandi skattarokning!) ella lat livismøguleikar fólksins lækka munandi. Hetta er hin beiski veruleikin, sum Tjóðveldisflokkurinn ikki torir at greiða froyingum frá, men kemur heldur við úttalilsum, um tað neyðuga álitid á egnan mátt og meg, sum effektivisering, um ekspansivan figgjarpolitik o.s.fr. og harvið bjarga tjóðini frælsi - tórn orð, frá Finnogi, sum vanligt, ikki kundi vísa á við einum tí einasta uppskoti, harvur kundt sparat á komandi figgjargarlig! Tjóðveldið er og verður ein andsøgn, eitt paradoks, vit skulu liva og láta, sum eru vit í paradís, men ikki eitt orð um hvør skal gjalda gildið! Sambært Pauldan Møller, búskaparferðingini, á fundi í Norðurlandahúsinum, so lækkar livifóturin alt fyr eitt uttan nakran ríkistuðul við einum triðingi, uppá sikt, aftaná at figgjargarligu ringvirkningarnir hava gjørt um seg, so verður talan um eina lækking í livikorum fólksins við einum 50-60% - og hvør vil tað? Eingin við sínum fullu fimm, heldur ikki tjóðveldisfólk, tí hetta merkir at fólk fara at flyta í túsdatali, samanber ógvusligu fólkaflýtingina ári frammanundan, tað kreppan rakti, og hvør kann siga tær ting fyr tað? Vit eiga eisini at hava í huga, at tær umleið 110-120 milliónirnar, sum koma inn í skatti um mór, í hesum landi, koma frá vanligu lønmóttakarunum, meðan tær síðstu 4-5 mill. koma frá vinnulivinum, sum tíverri kastar alt ov lítið av sær, í hvussu so er sambært skattarokningini! So býrðan er og verður lögð á lønmóttakararnar, og hetta eigur borgarin at gera sær greitt.

Skyldan hjá politikkarunum

Og at gera eitt komandi val til eitt mótmælisval móti dønnum, tænar ongum endamáli, tað er heilt einfalt ov bíligt. Tí vit eiga at hava í huga, at fremsta uppgáva politikaranna í einum demokratiskum landi, er at greiða fólkinum frá verunligu stóðuni í landinum, so borgarin kann taka stóðu út frá givnam politiskum fortreytum á haldgøðum, veruleikakendum grundarlagi til at liva eitt mannsømandi og trygt lív í landinum, og ikki verða førd út í eitt politiskt eksperiment, sum ongin er førur fyr at greiða okkum borgarum frá, hvør endin verður á - vit orka ikki meiri av hálvkvøddum vísom og mjørkakedum túnatosi um grundleggjandi víðurskifti hjá fólki okkara, og so als ikki meiri av hasum «konstrueraðu» rokniestykinum hjá Finnogi, í 1993 skuldi hann nýta ríkisstuðulin út Danmark til afturgjalding av rentum av lánskuld landskassans, og nú í 1997 skal ríkiskassin nýtast til at gjalda landskassanum lánskuld við rentum, og afturfyr skal ríkisstuðulin til landskassan falla burtur!

Fólkafløksfidus

Í 1993 var ein sovordin loysn, kallað av Finnogi sjálvum, fyr ein fólkafløksfidus, men í dag er sama fidus loysnin av øllum sjálvstýrisspurningi froyinga, sambært henda sama Finnogi og skiljið tað hvør, ið skilja vil, eg geri tað ikki! At so fólkafløksmenn standa á síðulinjuni og spæla fornermaðir, tí teir vóru teir fyrstu at taka hugskotið hjá Pauldan Møller til sín - og so kalla tað eina «froyyska loysn» - tað er

Johan Samuelsen: - Annars fari eg at takka Jóannesi Eidesgaard, formanni javnaðarfloksins, fyr, at hann undir figgjargarvígðerðini alment sló fast, at fremsta uppgávan hjá javnaðarflokkinum er at sláa ring um vælferð fólksins, og at javnaðarflokkurinn framhaldandi fór at vera við í oddinum at verja vælferðarsamfelagið

kanska ikki so nógv at siga til. Annars tók eingin í Danmark undir við tankanum hjá Pauldan Møller um kapitaliseringina av blokkinum - tað sigur ikki so lítið um undirtøkuna har niðri.

Annars fari eg at takka Jóannesi Eidesgaard, formanni javnaðarfloksins, fyr, at hann undir figgjargarvígðerðini alment sló fast, at fremsta uppgávan hjá javnaðarflokkinum er at sláa ring um vælferð fólksins, og at javnaðarflokkurinn framhaldandi fór at vera við í oddinum at verja vælferðarsamfelagið.

Tórshavn 19. október 1997
 Johan Samuelsen